

"עם ילדיו"

"בדור האחרון חלה מהפכה עצומה באור תנה. טיפוס האדם, רוח הציבור, הכל. רק השתנה במאום: האם היהודיה היא עוד בננה בידה אחרי בנה, רואה חייה בדי האמות של דירת-שיכון ואת פורקנה הנפשי ברכילות עם השכנים?"

דעה פסימית זו הושמעה לא מן-כבר בהרצאה של סוציולוג ידוע בתל אביב, שביקש לשוא למצוא פתרון לתעלומה: כיצד הופכת נערה צברית, שהונכה ברוח הא-רץ ואולי אף היתה חברה בתנועת-הנוער, תוך שנים מעטות, ואולי אפילו חדשים מעטים, להעתקה מ-דויקת של סבתה, כאילו הונכה כל ימיה במעגל הצר של המשפחה היהודית בגולה?

"העולם הזה" אינו מוכן לקבל דעה זו כמושכל ראשון. דמותה של האם הישנה נקבעה סופית ואולי כדאי לתת לאמהות עצמן הדיבור, כדי שיוכלו להסביר ולהדגים את גווי החיים של הנשואין והאמהות. כי להן, האמהות מכרעת על עיצוב דמותו של הדור הבא. שן מורה, אינה מסוגלת להתגבר על השפעתו של האם, ההשפעה של הבית והסביבה

הביקור בשוק מסעו חלק לא מבוטל מהטיפוח

עדה אינה מתעצלת, יושבת ליד מכונת התפירה. מתקנת את החליפה. מן הצד עומדת בתה לאה, בת השמונה.

דן קיבד מתנה, חליפת ראובני מהאופנה האחרונה. אמו בודקת אם אין צורך לתקנה ולהתאימה למידותיו.

(ראה שער)
כ אשר הכירה עדה ליפשיץ את אריה מכי נס, היתה צברית לתפארת, תל-אביבית זוהרת, אתלטית ידועה בגמנסיה הרצליה ומחוצה לה, אלופת הארץ בקפיצה לרוחק ("לגובה תמיד הייתי שניה!"). בכוקר, עבד דה כפקודה במשרדו של אביה.

"שאלו אותי מה הופך בחורה שום ספק שבעל טוב עוזר בכיחן היא קמה מדי ביקר לפני שבע לבית הספר ולגן, דואגת לארוחת מספיק לה כדי לשחק טניס (פעמיני) עניין בעבודתו של בעלה, בן לממ איזה משני הדברים חשיב יותר לו? קשה לעדה לאמר. לדעתה, חשונים — באותה מידה. את יחסיה עם הילדים בנתה על הבית כמו קיבוץ. הסבירה לילדים מקבל את המגיע לו.

מטרתה הראשונה: למצוא עיסוק מקסימלית. זהו, לדעתה, סוד הצני המושגים של הדור הישן, אלא לכ היא אינה צריכה לרוץ אחרי ושיאכלו את הדיסה. הם רעבים, לדבריה: "חובה על האם לתנן ול בתה הבכורה, תלמה (11), ל הראשון בפתח-הקורה, לומדת לנגן לרקוד; דן (5) עודנו בשלב שכל י בכל זאת אין עדה מכנס מתל עינה כרובה שאשה מנצח לנגינת

אף ער פי שהיא כבר נשואת 12 שנה ואם לשלושה ילדים, מוצאת עדה את הזמן הדרוש לשחק טניס פעמיים בשבוע. שמתה מינה רבה של זונה וננויה

מאז עברו 13 שנה. עדה מכנס היא עתה עקרת בית, אם לשלושה ילדים. מה קרה בינתיים לנערת-הזוהר האת-לטית?

עדה עודנה בלונדית זוהרת, עיניה התכולות מחייכות, על פניה אין אף קמט אחד. קשה מאוד להאמין כי הינה כבר אם לשלושה ילדים. החיים גם הקלו עליה. זרות היו לעדה דאגותיהן החומריות של עקרות בית אחרות. היא גרה בבית בן חמשה חדרים, מוקף גן גדול; עוזרת מסייעת לה בעבודות הבית והבישול; לרשותה עומדת מכונת פרטית. "נכון", מודה היא, "דברים אלה מקלים בהרבה. אבל הם אינם קובעים את אופייה של אם המשפחה. אם לאשה יש בית גדול או קטן, או אם היא מבשלת בעצמה או שוכרת עוזרת — כל אלה אינם קובעים את דמיתה של האם. זהו עניין של אופי ושל תפיסת חיים יותר מאשר של תקציב משפחתי."

כאשר התחנתה, האמינה עדה כי בא הקץ לחיים העצמאיים המלאים וכי מאז ואילך תצטרך לשכוח הכל ולהיות עקרת בית טובה, שכל עולמה בביתה ובילדיה. "לקראת זה חינכה אותי אמי", היא נזכרת, "בדיוק כפי שאמה לפניו חנכה את אמי. כלומר, להיות אידישע מאמע טובה." חינוכה של האם, במקרה זה, לא הכריע. עדה מכנס רחוקה מאד מן הדמות המסורתית של אם יהודיה. בחודשים הראשונים אחרי החתונה, היה לה קצת קשה. היה צורך להתרגל לחיות עם עוד אדם, להתאים את מהלך חייה לזה של בן-הזוג החדש. אבל כנראה שעדה ואריה מכנס ידעו לוותר ברגעים הנכונים, להתגבר על המשיגים הראשונים, בהם נחמל כל זוג צעיר אחרי החתונה.